

Informatie over contracten zorgverleners niet altijd duidelijk en tijdig voor verzekerden die kijken naar andere zorgverzekering

Sarah van Lierde, Marloes Meijer, Judith de Jong & Anne Brabers

Ongeveer de helft van de verzekerden was eind 2025 niet van plan om naar een andere zorgverzekering te kijken. Eén op de vier was dit wel van plan. Van de groep die naar een andere zorgverzekering wilde kijken, gaf 41% aan de informatieverstrekking over de contracten die hun zorgverzekeraar heeft afgesloten met zorgverleners niet volledig duidelijk te vinden en 12% vond dit helemaal niet duidelijk. Hiernaast ontvangt deze groep verzekerden deze informatie het liefst op het moment dat de premies voor het komende jaar bekend worden. Dit blijkt uit onderzoek binnen het Nivel Consumentenpanel Gezondheidszorg uit november 2025.

Contractering van zorgverleners

Ieder jaar moeten zorgverzekeraars uiterlijk 12 november de premies voor de basisverzekering voor het jaar daarop bekend maken. Vanaf dat moment kunnen verzekerden overstappen van zorgverzekering. De laatste jaren ligt het percentage verzekerden dat aangeeft te wisselen van zorgverzekeraar tussen de 9 en 14% (1). Verzekerden kunnen kiezen tussen een combinatiepolis en een naturapolis. Bij een combinatiepolis hebben verzekerden meer vrije keuze dan bij een naturapolis en krijgen ze sommige zorg ook bij niet-gecontracteerde zorgverleners (bijna) volledig vergoed. Bij een naturapolis krijgen verzekerden alleen volledige vergoeding bij zorgverleners waarmee hun zorgverzekeraar een contract heeft afgesloten. Wanneer verzekerden een zorgverlener bezoeken die niet gecontracteerd is, moeten zij een deel van de zorgkosten zelf betalen. Daarom is het voor verzekerden belangrijk om bij het kiezen van een zorgverzekeraar te weten met welke zorgverleners contracten zijn afgesloten. Echter, bij de start van het overstapeseizoen zijn nog niet alle contracten tussen zorgverzekeraars en zorgverleners afgesloten, waardoor verzekerden niet altijd over informatie beschikken om een keuze te kunnen maken. De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) geeft aan dat verzekerden op tijd toegang moeten hebben tot duidelijke informatie over de contracten om een weloverwogen keuze te kunnen maken om al dan niet over te stappen van zorgverzekeraar of zorgverzekering. Dit betekent dat het voor verzekerden helder is of bepaalde zorgverleners wel of niet gecontracteerd zijn bij hun zorgverzekeraar en wat dit betekent voor de vergoeding van zorg. Indien contracten nog niet zijn afgerond, moet het duidelijk zijn welke onderhandelingen nog lopen. Zorgverzekeraars moeten deze informatie bekend maken vanaf 12 november (2). De NZa heeft in 2024 nieuwe afspraken gemaakt met zorgverleners en zorgverzekeraars om ervoor te zorgen dat deze informatieverstrekking zou verbeteren (3).

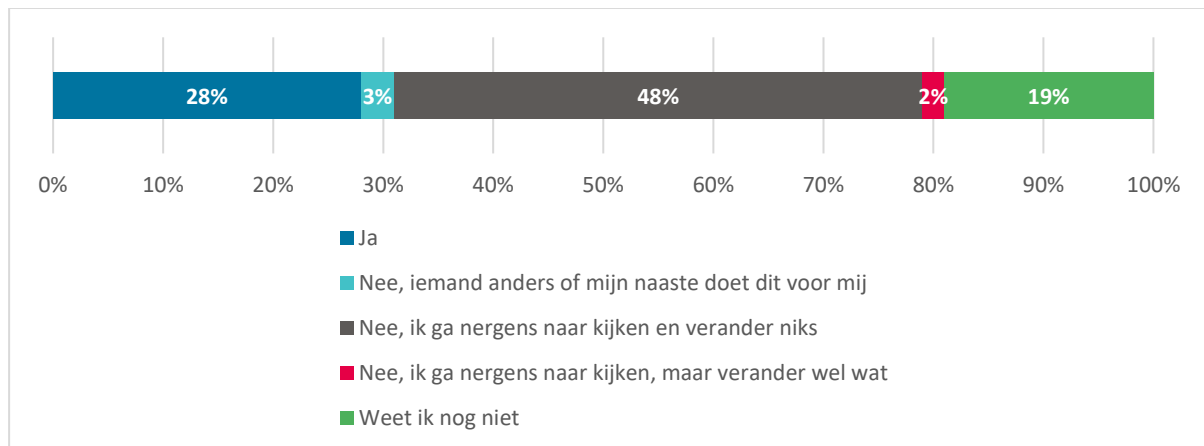
In deze factsheet achterhalen we hoe verzekerden kijken naar de informatieverstrekking over de contracten tussen zorgverzekeraars en zorgverleners. Om hier inzicht in te krijgen is een vragenlijst uitgezet in november 2025 onder 1.500 leden van het Nivel Consumentenpanel Gezondheidszorg (respons 49%). Aan verzekerden is gevraagd of ze van plan waren om naar een andere zorgverzekering te kijken in het afgelopen overstapeseizoen, of het voor hen voldoende duidelijk was met welke zorgverleners hun zorgverzekeraar voor 2026 een contract had afgesloten en wanneer ze

het liefst informatie over deze contractering wilden ontvangen. Deze inzichten helpen om te achterhalen of deze informatieverstrekking nog verder verbeterd moet worden.

Helft van verzekerden was niet van plan naar een andere zorgverzekering te gaan kijken

Eind 2025 gaf 48% van de verzekerden aan niet naar andere zorgverzekeringen te gaan kijken en niks te gaan veranderen voor het nieuwe jaar (zie Figuur 1). Iets meer dan een kwart (28%) was wel van plan naar een andere zorgverzekering te gaan kijken of had dit al gedaan. Een vijfde (19%) van de respondenten wist nog niet of ze naar een andere zorgverzekering gingen kijken.

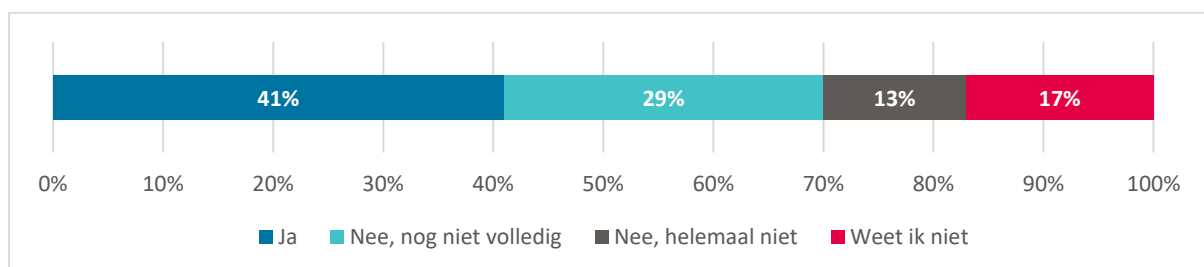
Figuur 1 Gaat u kijken naar een andere zorgverzekering voor 2026? Of heeft u hier al naar gekeken? (n=699, gewogen)

Voor een groot deel van de verzekerden was het niet duidelijk met welke zorgverleners hun zorgverzekeraar een contract had afgesloten voor 2026

Figuur 2 laat zien dat het eind 2025 voor 29% van de verzekerden nog niet volledig duidelijk was met welke zorgverleners hun zorgverzekeraar een contract had afgesloten voor 2026, en voor 13% was dit helemaal niet duidelijk. Voor 41% van de verzekerden was de informatie over de contractering wel voldoende duidelijk.

Figuur 2 Is het voldoende duidelijk met welke zorgverleners uw huidige zorgverzekeraar voor 2026 een contract heeft? (n=699, gewogen)

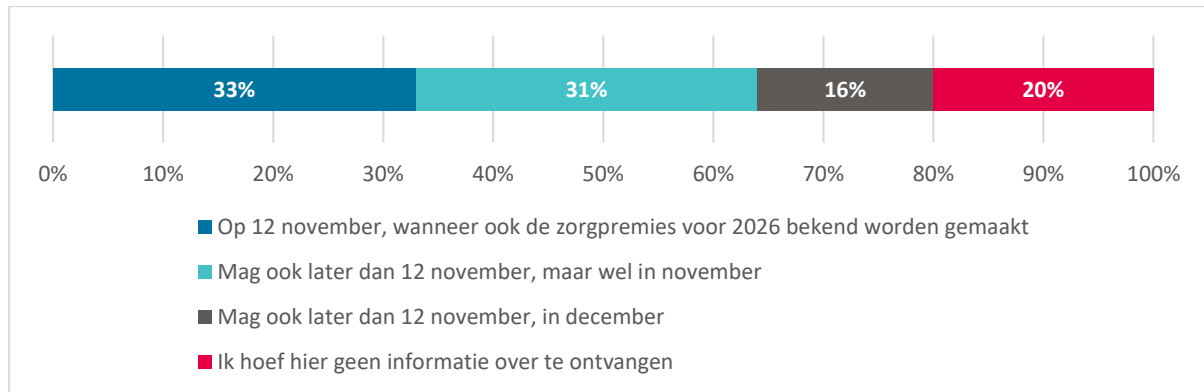

Meeste verzekerden wilden informatie over contracten die de zorgverzekeraar heeft afgesloten in november ontvangen

In Figuur 3 zien we dat één op de drie (33%) verzekerden aangaf dat de datum van 12 november, wanneer ook de nieuwe zorgpremies bekend worden gemaakt, een goede datum is om informatie te

ontvangen over contracten tussen hun zorgverzekeraar en zorgverleners. Voor 31% zou deze informatie ook later dan 12 november mogen komen, maar wel in november. Een kleiner percentage verzekerden (16%) gaf aan deze informatie ook in december te willen ontvangen. Eén op de vijf verzekerden (20%) hoefde geen informatie te ontvangen over de contracten die hun zorgverzekeraar had afgesloten voor het nieuwe jaar.

Figuur 3 Wanneer zou u bij voorkeur informatie over contracten willen ontvangen die uw zorgverzekeraar heeft gesloten voor het komende jaar? (n=698, gewogen)

Verzekerden die kijken naar andere zorgverzekering vinden informatie over contractering vaker niet duidelijk en ontvangen deze informatie het liefst zo vroeg mogelijk

Van de verzekerden die eind 2025 van plan waren te kijken naar een andere zorgverzekering voor 2026 vond 41% het nog niet volledig duidelijk met welke zorgverleners hun huidige zorgverzekeraar een contract had afgesloten voor 2026 en 12% vond dit helemaal niet duidelijk. Onder de groep verzekerden die aangaf niet van plan waren te kijken naar een andere zorgverzekering en niks te veranderen lagen deze percentages lager: 23% vond de informatie nog niet volledig duidelijk en 11% vond het helemaal niet duidelijk (alle aantallen en percentages zijn te zien in Bijlage A1).

Verzekerden die aangaven naar een andere zorgverzekering te gaan kijken, ontvangen informatie over contracten het liefst op 12 november (41%) of later in november (37%). Een derde van degenen die aangaven niet naar een andere zorgverzekering te gaan kijken hoefde geen informatie te ontvangen (31%). Als ze wel informatie wilden, dan ontvingen ze deze ook het liefst op 12 november (30%) (zie Bijlage A2).

Tot slot

De resultaten van deze factsheet laten zien dat verzekerden die van plan waren om naar een andere zorgverzekering te kijken, vaker aangaven de informatie over de contracten niet altijd voldoende duidelijk te vinden dan verzekerden die niet van plan waren om naar een andere verzekering te kijken. Verzekerden die wel van plan waren om naar een andere verzekering te kijken hechten er meer belang aan dat de informatie duidelijk is, aangezien zij vaker zoeken naar informatie over contracten dan verzekerden die niet naar een andere verzekering kijken. Afgelopen jaren gaf 1-12% van de verzekerden aan van zorgverzekeraar te zijn gewisseld omdat hun oude zorgverzekeraar niet met alle zorgverleners een contract had afgesloten (1). Het is daarom belangrijk dat verzekerden beschikken over duidelijke en tijdige informatie hierover. Verzekerden die van plan waren naar een andere zorgverzekering te kijken gaven ook vaker aan de informatie over contracten het liefst

gelijktijdig met de bekendmaking van de zorgpremies te ontvangen, of later in november dan 12 november.

Voor een deel van de verzekerden was de informatie over contracten dus niet duidelijk en niet tijdig, ondanks dat de NZa in 2024 nieuwe afspraken had gemaakt om ervoor te zorgen dat deze informatieverstrekking zou verbeteren. Dat de informatie over contracten niet voor iedereen duidelijk en tijdig is, komt overeen met het overstapseizoen van 2024-2025: begin 2025 gaven verzekerden ook aan het nog niet altijd duidelijk te vinden met welke zorgverleners hun zorgverzekeraar een contract had. De meesten gaven aan het wel belangrijk te vinden om dit te weten tijdens het kiezen van een zorgverzekering (4). Ook onderzoek van Patiëntenfederatie Nederland laat zien dat in het overstapseizoen van 2024-2025 de informatieverstrekking over de contracten niet altijd even duidelijk was voor verzekerden (5).

Ondanks dat de NZa afspraken heeft gemaakt over de contractering tussen zorgverzekeraars en zorgverleners (3), waren er medio december 2025 minder contracten afgesloten dan in dezelfde periode in 2024. De NZa kon geen verklaring vinden waarom de contractering achter bleef (6). Volgens de vergelijkingsite ZorgKiezer.nl stelden meer mensen hierdoor de keuze uit om van zorgverzekeraar te wisselen. Ze geven aan dat meer verzekerden hierdoor in de laatste dagen van december deze keuze om al dan niet over te stappen hebben gemaakt (7). Dit is mogelijk een belemmering geweest voor verzekerden om over te stappen. Om verzekerden een weloverwogen keuze te kunnen laten maken om al dan niet te wisselen van zorgverzekeraar, is het belangrijk dat zowel zorgverzekeraars als zorgverleners letten op tijdige contractering. De NZa heeft daarom per 1 maart 2026 een nieuwe regeling ingevoerd. Deze regeling moet ervoor zorgen dat het contracteerproces vanaf het overstapseizoen 2026-2027 transparanter wordt voor verzekerden en soepeler zal verlopen tussen de zorgverzekeraar en zorgverleners. Dit zou moeten leiden tot meer inzicht en tijdige informatie voor verzekerden over de contracten tussen zorgverzekeraars en zorgverleners (8). Het is belangrijk om dit contracteerproces te blijven monitoren om te kijken of deze nieuwe regelingen invloed hebben op hoe verzekerden de informatieverstrekking hierover ervaren. Ook in het licht van de plannen van het kabinet om de vergoeding voor niet-gcontracteerde zorg af te schaffen is het van belang om dit te blijven monitoren (9).

Het onderzoek

In november 2025 ontving een steekproef (N=1.500) uit het Consumentenpanel Gezondheidszorg van het Nivel, representatief naar leeftijd en geslacht voor de bevolking van 18 jaar en ouder, een vragenlijst met daarin vragen over onder andere de contractering van zorgverleners. Panelleden konden de vragenlijst invullen van 6 november tot en met 4 december 2025. De resultaten beschreven in deze factsheet zijn gebaseerd op de antwoorden van 733 respondenten (respons 49%). De uiteindelijke respons was, op basis van leeftijd en geslacht, niet helemaal representatief voor de bevolking in Nederland (vrouwen en mannen van 18 tot 39 jaar waren enigszins ondervertegenwoordigd). Er is een weging toegepast om ervoor te zorgen dat de resultaten representatief zijn voor de bevolking naar leeftijd en geslacht. Voor meer informatie over het panel kunt u terecht op www.nivel.nl/consumentenpanel of e-mailen naar consumentenpanel@nivel.nl. Meer informatie over het panel is ook te vinden in: Brabers AEM, Jong JD de. Consumentenpanel Gezondheidszorg: basisrapport met informatie over het panel (2022). Utrecht: Nivel, 2022

Meer weten

Het Nivel levert de kennis om de gezondheidszorg in Nederland beter te maken. Dat doen we met hoogwaardig, betrouwbaar en onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek naar thema's met een groot maatschappelijk belang. 'Kennis voor betere zorg' is onze missie. Alle onderzoeken publiceert het Nivel openbaar. U vindt deze publicatie en alle andere Nivel-publicaties op www.nivel.nl/publicaties.

Meer informatie over selectief contracteren vanuit het perspectief van verzekerden: ga naar [Selectief contracteren: perspectief van verzekerden over informatie over gecontracteerde zorg en het belang hiervan.](#) | Nivel.

Titelgegevens van deze publicatie

De gegevens uit deze publicatie mogen met de volgende bronvermelding worden gebruikt: Lierde, S. van, Meijer, M., Jong, J. de, Brabers, A. **Informatie over contracten zorgverleners niet altijd duidelijk en tijdig voor verzekerden die kijken naar andere zorgverzekering.** Utrecht: Nivel, 2026.

Literatuur

1. Lierde, S. van, Meijer, M., Brabers, A., Jong, J. de. Overstapseizoen 2025-2026: premie blijft de meest genoemde reden om te wisselen van zorgverzekeraar. Utrecht: Nivel, 2026.
2. Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). Contractering [internet]. Utrecht: NZa; z.d. Beschikbaar via: <https://www.nza.nl/onderwerpen/c/contractering>
3. Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). Nieuwe afspraken verbeteren informatie over zorgverzekering. Utrecht: NZa; 2024 jul 2. Beschikbaar via: <https://www.nza.nl/actueel/nieuws/2024/07/02/nieuwe-afspraken-verbeteren-informatie-over-zorgverzekering>
4. Meijer, M., De Jong, J., Brabers, A. Selectief contracteren. Perspectief van verzekerden over informatie over gecontracteerde zorg en het belang hiervan. Utrecht: Nivel, 2025
5. Patiëntenfederatie Nederland. Definitief rapport overstapseizoen 2024. 2025 apr. Beschikbaar via: <https://d2v51f1et2g9vq.cloudfront.net/production/PDFs/Onderzoeksrapporten/Definitief-rapport-overstapseizoen-2024.pdf>
6. Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). Contractering wijkverpleging op gang, andere sectoren minder ver [Internet]. 2025 dec 15. Beschikbaar via: <https://www.nza.nl/actueel/nieuws/2025/12/15/contractering-wijkverpleging-op-gang-andere-sectoren-minder-ver>
7. Skipr. Zorgverzekeraars rond met de ziekenhuizen: overstappiek verwacht [Internet]. 2025 dec 24. Beschikbaar via: <https://www.skipr.nl/nieuws/zorgverzekeraars-rond-met-de-ziekenhuizen-overstappiek-verwacht/>
8. Skipr. NZa wijzigt per direct regels voor de zorginkoop [Internet]. 2026 feb 19. Beschikbaar via: <https://www.skipr.nl/nieuws/nza-wijzigt-per-direct-regels-voor-de-zorginkoop/>
9. Hermans, S. Stand van zaken eerlijk speelveld [Kamerbrief]. 2026 jun 1. Beschikbaar via: <https://open.overheid.nl/overheid/openbaarmakingen/api/v0/attachment/c7fb63c4-3f65-4f9b-a121-4574b3721b58>.

Bijlage A Kruistabellen

Tabel A1 Kruistabel tussen de vragen “Gaaf u kijken naar een andere zorgverzekering voor 2026? Of heeft u hier al naar gekeken?” en “Is het voldoende duidelijk met welke zorgverleners uw huidige zorgverzekeraar voor 2026 een contract heeft?”

	Is het voldoende duidelijk met welke zorgverleners uw huidige zorgverzekeraar voor 2026 een contract heeft?				
Gaat u kijken naar een andere zorgverzekering voor 2026? Of heeft u hier al naar gekeken?	Ja	Nee, nog niet volledig	Nee, helemaal niet	Weet ik niet	Totaal
	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N
Ja	51 (33%)	63 (41%)	18 (12%)	22 (14%)	154
Nee, iemand anders of mijn naaste doet dit voor mij*	8	6	6	2	22
Nee, ik ga nergens naar kijken en verander niks	181 (48%)	89 (23%)	42 (11%)	67 (18%)	379
Nee, ik ga nergens naar kijken, maar verander wel wat*	12	3	5	0	20
Weet ik nog niet	39 (31%)	37 (29%)	20 (16%)	30 (24%)	126

*Gezien het lage aantal respondenten dat deze optie heeft aangekruist, wordt hier alleen de N weergegeven.

Tabel A2 Kruistabel tussen de vragen “Gaat u kijken naar een andere zorgverzekering voor 2026? Of heeft u hier al naar gekeken?” en “Wanneer zou u bij voorkeur informatie over contracten willen ontvangen die uw zorgverzekeraar heeft gesloten voor het komende jaar?”

Gaat u kijken naar een andere zorgverzekering voor 2026? Of heeft u hier al naar gekeken?	Wanneer zou u bij voorkeur informatie over contracten willen ontvangen die uw zorgverzekeraar heeft gesloten voor het komende jaar?				Totaal
	Op 12 november	Mag later dan 12 november, maar wel in november	Mag later dan 12 november, in december	Ik hoef hier geen informatie over te ontvangen	
	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N
Ja	63 (41%)	57 (37%)	27 (18%)	7 (5%)	154
Nee, iemand anders of mijn naaste doet dit voor mij*	5	9	3	5	22
Nee, ik ga nergens naar kijken en verander niks	114 (30%)	96 (25%)	51 (13%)	117 (31%)	378
Nee, ik ga nergens naar kijken, maar verander wel wat*	3	6	6	5	20
Weet ik nog niet	42 (33%)	48 (38%)	18 (14%)	18 (14%)	126

* Gezien het lage aantal respondenten dat deze optie heeft aangekruist, wordt hier alleen de N weergegeven.